

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

22 Vtrum liceat requirere ab aliquo moriente vt statum suum post mortem
reuelet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

git corpori unita, uel per species intelligibiles in corpore acquisitas, & in ea conseruatas post mortem, uel et per aliquas species concreatas, uel qua literumque desuper influxas. Quidam ergo dnt, qd animæ separata intelligit abstrahendo species intelligibiles a rebus; sed hoc esse non pot. Abstrahio. n. specierum intelligibilium a rebus sensibilib. fit mediante sensu & imaginatione, quorum operationes cum sint per organa corporalia, animæ separatae attribui non possunt. Vnde alii hoc negantes, dicunt ulterius, quod nec etiam per species acquisitas a rebus sensibilibus, dum esset in corpore, anima separata intelligit. Ponunt enim Auicennam sequentes, quod species intelligibiles non conferuntur in intellectu possibili, nisi dum actu intelligit, sed conseruantur species particulares reru sensibilium solum in imaginatiua & memoratiua, ad quas dum intellectus possibilis se conuertit, de nouo influunt in ipsum species intelligibiles ab intellectu agente. Cum ergo uis memoratiua & imaginatiua corrumpatur corpore corrupto, eo quod est uirtus organi corporalis, sequitur quod anima post mortem nullo modo intelligere possit per aliquas species a rebus sensibilibus acceptas: unde relinquunt secundum eos, quod anima separata intelligat per species concreatas, sicut & angeli. Sed hæc quidem positio irrationalis uidetur quantum ad utrumque dictorum. Quod. n. species intelligibiles in intellectu possibili non conseruentur, est contra rationem. Quod. n. in aliquo recipitur, est in eo per modum recipientis: unde cum intellectus possibilis habeat esse stabile & immobile, oportet quod species intelligibiles in eo recipiantur stabiliter & immobiliter. Est etiam contra Arist. qui dicit in 3. de anima, quod intellectus possibilis cum sciat singula, hoc est, accipiens species singulorum, ut sciens. i. sicut contingit in scientia, uel in eo qui habet scientiam, tunc dicitur secundum actum, hoc autem confestim accidit, cum possit operari per seipsum. Est ergo quidem & tunc potentia quodammodo, non tamen simpliciter, sicut ante ad discere, aut inuenire. Ex quibus uerbis apparet, quod species intelligibiles quandoque sunt habitui intellectus possibili, quamuis actu non operetur. Illud etiam quod dicunt, animam humanam habere species intelligibiles concreatas, irrationabiliter dicitur. Si enim potest eis uti dum est corpori unita, sequitur quod possit homo intelligere ea quorum sensum non accepit, ut puta, quod cæcus intelligat colores, quod patet esse falsum. Si autem per unionem corporis totaliter impeditur anima humana, ut speciebus intelligibilibus concreatis uti non possit, sequitur quod unio corporis & animæ non sit naturalis. Id enim quod est in natura rei, non totaliter impeditur per aliquid quod est rei naturale, alioquin natura faceret alterum illorum frustra. Sic ergo dicendum est, quod anima separata intelligere potest quedam per species intelligibiles, quas per sensus a rebus acquisiuit dum esset in corpore. Sed iste modus cognoscendi non sufficit, quia multa cognoscit anima separata, quæ nos in hac uita non cognoscimus, maxime quia inconueniens uidetur, quod animæ illorum qui in maternis uteris moriuntur, quæ forte nullum intellectus usum habuerunt, & per consequens nec alias species intelligibiles acquisitas, nihil post mortem intelligant. Vnde oportet addere, quod anima in sui separatione a corpore recipit influxum specierum intelligibilium a natura superiori. scilicet a secunda naturali ordinē

F quo experimur, quod anima humana quanto magis a corporeis sensibus abstrahitur magis potest esse particeps superioris influxus, sicut patet in dormientibus, & alienatis, qui etiam quedam futura præuident. Sic ergo anima separata potest animam aliam cognoscere tam per notitiam, quam de ea acquisiuit in hac uita per aliquam similitudinem effectus ipsius, qui est uita hominis, siue per aliquam similitudinem influxam a Deo naturali influxu. Et per hoc patet responsio ad primum. AD SECUNDUM dicendum, quod Philosophus loquitur quantum ad memorari & reminisci, quod est per actus cuiusdam potentie sensitivæ utentis organo corporali, quo corrupto cessat actus talis potentie.

ARTICVLVS XXII.

Verum liceat requirere ab aliquo moriente, ut statum suum post mortem reuellet.

CIRCA secundum sic proceditur. Videtur, quod non liceat ab aliquo moriente requirere, quod reuellet statum suum post mortem. Non. licet inquirere quæ Deus uult esse abscondita, sicut illud Eccl. 3. Altiora te ne quaeris: sed Deus uult esse absconditum statum animæ post mortem, quod patet ex hoc quod diuiti petenti ut Lazarus mitteretur ad fratres suos uiuentes, est hoc denegatum, sicut dicitur Luc. 16. non ergo licet hoc a morientibus requirere.

SED CONTRA est, quod dicitur 2. Mach. 12. Sancta & salubris est cogitatio pro defunctis exorare: sed ad hoc homo pronocat per hoc, quod cognoscit necessitatē eorum, quam habent post mortem: ergo licitum est & sanctum hoc a morientibus requirere.

RESPON. Dicendum, quod cum peccatum sit contra naturam, ut patet per Damasium 2. li. requirere per imperionem naturalis desiderii non est peccatum, nisi aliqua inordinatio adiungatur, sicut patet in sumptione cibi & potus. Hō aut naturaliter scire desiderat: unde si requirat alicuius rei notitiā, non est peccati, nisi forte per accidens, hoc est, per aliquam inordinationem adiectā, puta, si per studium & inquisitionem alicuius scientiæ aliis impediatur ab his, quibus tenetur intendere, puta, si prædicator impediatur ab officio debite prædicationis propter studium geometriæ, aut etiam si quis inquirat aliquid cognoscere, superbe & præsumptuose de sua facultate cōfidens, uel si qua alia huiusmodi inordinatio circa hoc contingat. Nulla autem inordinatio in hac inquisitione uidetur, si aliquis requirat a moriente cognoscere statum suum post mortem, submitendo tamen hoc diuino iudicio. Vnde nulla ratio uidetur, quare debeat dici hoc esse peccatum, nisi forte ex dubitatione fidei de futuro statu, quasi tentando inquirat.

Ad illud uero quod in contrarium obicitur dicendum, quod Deus uult multa nobis sic esse abscondita, quorum notitiam propriis uiribus, aut merito acquirere non possumus, quæ tamen uult reuelari humiliter & pie quærentibus, secundum illud Matt. 11. Abscondisti hæc a sapientibus & prudentibus, & reuelasti ea paruulis: unde non est mirum, si superbis fratribus superbi diuitis Deus aliquid qua noluit reuelari, quæ tamen uult reuelari fidelibus pie & humiliter requirentibus.

Tex. con. 2.